

LOV OG EVANGELIUM

Gitt ut av Norsk Luthersk Lekmannsmisjon

Nr. 4

15. april 1985

21.årg.

En sang om frelsen i Kristus Jesus

*Om du er ussel og kold og død,
Du dog er frikjøpt fra all din nød,
Med Jesu blod og din synd den er
Tatt bort om ofte den føles svær.
Før verdens grunnvol deg valgte Gud
Til barn og arving, ja Sønnens brud.
Å, se den kjærlighet lang og bred,
Her får den fattige være med,
Den fattige får være med.*

*Frivillig Jesus i døden gikk,
Og slektens brøde han bære fikk,
Når han har lidet, se da slipper du,
For testamentet har kraft ennu.
Så kom da dristig til Jesus frem,
Han er ditt offerlam, ei det glem.
For dine synder har han betalt,
Fra korset lød det: «Fullbragt er alt»!
Hør ropet: «Fullbragt er alt».*

*Og kan du synge, så tro din Gud.
At du får være din Jesu brud.
Til deg fordømmelsen aldri når.
Men om du grunnen ei rett forstår,
Så bli dog stille, for Herren ser deg nu
i Sønnen, hva vil du mer!
Og har du Sønnen, er allting vel,
om kold du føler deg i din sjel,
Så tro dog at alt er vel.*

*Gud veier aldri din arme tro,
En bedre grunn gir oss fred og ro.
Den grunn ble gitt oss i Jesu blod,
da han tolmodig og hjertegod,
Din syndemengde på korset bar,
Blant overtredere regnet var.
Se denne grunn, det er ei din tro,
Men om du tror, får su sjelero.
Så tro dog, og du får ro.*

A. Nilsson
Innsendt ved T.O.

Menneskesønnen har makt på jorden til å forlate synder

Av Øivind Andersen

Vi takker deg for den rett som du Herre Jesus har gitt oss til å kalle på deg, og det er deg vi trenger, vi trenger din frelse, og alt som følger ved din frelse. Vi trenger deg selv, Jesus, og vi ber først og fremst om deg selv. Så vet du hva jeg trenger som skal bære ordet frem nu, og hva de trenger som skal høre på, og det er lagt alt i dine hender. Amen.

I Matt. evangelium 9, 1-8 leser vi i Jesu navn: Og han gikk i båten og for over og kom til sin egen by. Og se, de førte til ham en mann som var verkbrudnen, og som lå på en seng; og da Jesus så deres tro, sa han til den verkbrudne: Vær frimodig, sønn! dine synder er deg forlatt. Og se nogen av de skriftlærde sa ved seg selv: Denne spotter Gud. Da Jesus så deres tanker, sa han: Hvorfor tenker I så ondt i eders hjerter? For hva er lettest, enten å si: Dine synder er deg forlatt, eller å si: Stå op og gå? Men forat I skal vite at Menneskesønnen har makt på jorden til å forlate synder — da sier han til den verkbrudne: Stå op og ta din seng og gå hjem til ditt hus! Og han sto op og gikk hjem til sitt hus. Men da folket så det, ble de forferdet og priste Gud, som hadde gitt mennesker en sådan makt. Amen.

Det er underlig å se at den verkbrudne får et slikt tilsagn fra Jesus: Dine synder er deg forlatt. Han kom ikke til Jesus selv. For det første kunne han jo slett ikke gå, og for det annet ser det jo ikke ut for at han hadde tenkt på det selv, men det var noen andre som hadde tenkt på

det. Det var to stykker som bar ham til Jesus, og det står at da Jesus så deres tro, altså *deres tro* som førte ham til Jesus, da sier han til den verkbrudne: Vær frimodig, sønn dine synder er deg forlatt. De ville bringe denne mannen til Jesus fordi de visste at Jesus var en frelser og en hjelper. Hva denne mannen var, eller hva han hadde gjort, vet vi ikke, men det er meget sannsynlig å anta at hans sykdom hadde sin årsak i et syndeliv.

Når han ble båret til Jesus, var det vel fordi han var syk, fordi han trengte helbredelse. Men det første Jesus gjør, er ikke å helbrede ham, men å tilsi ham syndenes forlatelse, og det er all grunn til å tro at Jesus med det kommer til årsaken til hele hans tilstand. Han har syndet, han har gjort ille, og det som har vært verst for ham er bevisstheten om å ha gjort Gud imot, og han visste så vel med seg selv at han har fortjent sin sjebne.

Jeg vet ikke om jeg taler til noen nå som har det på denne måten? Kanskje du er syk fordi du har syndet, det er mange som er det i dag, du har ikkje stelt deg rett i livet, du har gjort ting du visste var synd, du gjorde det bare likevel, og nå får du bære følgene. Da går du med en serskildt dom i samvittigheten over hele ditt liv, og da kan det være for deg som det synest å ha vært for den verkbrudne. Det er vanskelig for deg å søke hen til Jesus, du dømmes og anklages forat du har fortjent din sjebne, du

Bladet Lov og Evangelium

Bladet blir sendt til alle som sender eksp., navn og adr.

Bladet blir halde oppe av frivillige gåver.

Eksp: O. Dyrøy, 5620 Tørvikbygd.

Telefon 05/558363

Alt som har med bladet sin eksp. blir sendt dit, som tinging, oppseiing og adresseforandring.

Gåver til bladet kan sendast kass. S.Bøhn postgiro 5 68 21 33

Red. Amund Lid, 5600 Norheimsund.

Tlf. 05/551080

Norsk Luth. Lekmannsmisjon

Form. Ragnar Opstad

Opstadv. 38, 4350 Nærbø Tlf.04-433685

Kass. Sverre Bøhn, 5601 Norheimsund.

Postgiro 5 68 21 33. Bankgiro 3530.21.00932

ØYSTESE TRYKKERI A/S

med seg, så trekker også syndenes forlattelse evig liv med seg. Når du hører det fra Jesu munn, og det får du i hans eget ord, det er der Jesus taler til deg, og du tar imot det, da er du et frelst menneske fra det øyeblikk du tror Guds ord, fra det øyeblikk du tror syndenes forlattelse i Jesu blod er du et frelst menneske.

Har jeg rett til det, spør du, ja, den retten har Jesus kjøpt deg. Det er Jesus som har gitt deg den, ikke du selv. Skulle du se på deg selv, kunne du ikke ha noen rett, hverken du eller jeg har skaffet oss noen rett hos Gud, men Jesus har. Og Jesus sier noe her: Hva er lettest å si: Dine synder er deg forlatt, eller: Stå op og gå? Jeg vet ikke om du har tenkt over hva som ligger der?

Forat Jesus skal kunne si begge deler, så måtte han gjennomgå svært meget for vår skyld. Jesus kan tilgi oss våre synder, fordi han har tatt dem på seg, han kan helbrede oss fra alle ting fordi han tok bort det som er årsaken til alt det onde i verden. Det står i Matt. 8. kap. at Jesus helbredet all sykdom og skrøpeligheter blant folket fordi han døde for deres synder på korset. Der er nemlig henvist til profeten Esaia kap. 53 som begrunnelse forat Jesus helbredet sykdom og skrøpeligheter, og det kapitlet er en profeti om det som ble fullbyrdet på Golgata kors. Jesus har gjort alle dine gjerninger, Jesus har båret alle konsekvenser av dine synder, Jesus har gjort alt det du skulle har gjort, og som du altså ikke har gjort, og heller ikke har kunnet gjøre, på grunn av din synd. Jesus har vært alt det som du skulle ha vært, men som du altså ikke er, og heller ikke kan være, på grunn av din synd. Alt

har stelt deg slik at du har ikke annet å vente enn det som du oplever nå.

Da vil jeg gjerne si deg i Jesu navn: Jeg skulle gjerne være med på å føre deg til Jesus, hvis jeg hadde kunnet det så skulle jeg gjerne være med på å bringe deg til Jesus. Men om jeg ikke kan det, så kan jeg si det på denne måten, så sant du er en av dem som hører det: Jeg sier deg i Jesu navn: Du er velkommen til Jesus! Du får ingen bebreidelse, du har syndet, du har gjort ille, det er sikkert nok, det er i det heletatt ingen unskyldning for deg og din synd, og alikevel: Du får ingen bebreidelse. Du blir tatt imot, og det som Jesus først og fremst ønsker å si til deg, du som har syndet og må bære konsekvensen av det hele ditt liv, er: Vær frimodig, sønn, dine synder er deg forlatt. Den som tar imot syndenes forlattelse hos Jesus, han har evig liv. Med syndenes forlattelse følger evig liv, det er like sikkert som at synden trekker døden

sammen har Jesus gjort, alt har han vært, og så har han tatt bort alle dine synder ved sitt blod, hvormed han har gjort fyldest for alle dine synder på Golgata kors.

Dette forkynner Guds ord til deg. Dersom du nå hører dette, og i tillit til det tror dine synders forlatelse, da er du et frelst menneske. Det er ikke spørsmål om hvordan du har stelt deg, retten til å tro syndernes forlatelse ligger som du skjønner i Jesus, og fra første øyeblikk du vender deg til Jesus og tar imot det som han kommer med, hører du ham til.

Og da skjønner du at du også får hjelp til alt annet i ditt liv. Det kan vere mange av dere som hører på meg nå, som skal komme til å motta også helbredelse fra sykdom, slik som denne verkbrudne gjorde det. Jesus sa til den verkbrudne, for å legetimere at han hadde rett til å tilgi synder: Stå opp, ta din seng og gå hjem til ditt hus. Men han kunne ikke gå, det var en umulig ting Jesus her fremholt, men i det øyeblikk Jesus sier det, så kan han det, han blir helbredet. Og folket forferdes, står det, og de pri-

ser Gud som har gitt mennesket en sådan makt. Hvordan var dette mennesket? Han var Gud. Noen skriftlærde sa at han spottet Gud, da han tilsa syndernes forlatelse, og det er sant, for Jesus sa det som Gud alene har rett til å si til et menneske. Det som de skriftlærde tenker er riktig så langt, men den slutning de drar av det, den er gal. De trekker den slutning at han da må være en gudsbespotter. Men der er også en annen slutning vi kan dra av at Jesus, som er et menneske, sier dine synder er deg forlatt: *Dette menneske er Gud*. Det er Gud selv som står der som et menneske. Det er den riktige slutning. Jesus optrer som Gud, han taler som Gud, fordi han er Gud.

Det er Gud selv som taler til deg i dette ord, det er Guds eget ord du tror, når du tror dine synders forlatelse i Jesu navn! Så gjør da det i tillit til ham som tok bort dine synder, Gud selv som menneske i vårt sted. Amen.

Avskrift etter lydband frå den Lutherske Timen i Norea Radio, med løyve frå Andersen og Norea, ved A.L.

Herre, kven skulde vi gå til?

Det er trøysterikt og alvorlig å lesa kap. 6 hjå Johannes. Den omsorg Jesus viste for alle menneske. Når det galt dagleg brød, stormen på sjøen så dei var redd undergang, og brød for det evige liv. Desse tre ting får alle menneske gjera erfaring om i livet. Om ikkje ein får vera i øydemark så vert det alltid spørsmål om mat. Kvar skal eg få arbeid for å sikra meg og mine. Kvar går du hen då?

Dei aller fleste går vel etter eigen tanke og kunnskap, der framtida kan sikrast best, få mest mulig for minst arbeidsinnsats. Her er vi alle like.

Men midt i blandt dykk står ein som de ikkje kjenner. Han som velsigna fem brød og to fisker så det vart nok til fem tusen. Men det var ingen som vende seg til han. Her står du maktlaus, Jesus, frå Nasarett. Gjorde han det? Han visste

sjølv kva han vilde gjera. Han er den same i dag. Midt i arbeidsløysa og alle vansker som jordlivet er fullt av, høyr: Det er ein som lever med, og veit om alt for alle land og riker. Ja for kvart einaste menneske på denne jord.

Vil du gå til han, og prøva hans omsorg? David hadde prøva denne omsorg, og vitnar: «Herren er min hyrde det vanter meg ingen ting.» Vantrua seier, dette er bløff og overspent tale. Trua seier, takk, trufaste Gud og Far. Går du denne veg; Å, prøv den.

Det står fast endå i dag, og Gud er mektig til å gjeva dykk all nåde i rikt mål, so de i alle ting, alltid kan ha all nøgd. Han strøydde ut, han gav dei fattige. Han som gjev såmannen såkorn og brød til å eta, han skal og gjeva dykk seide og lata det aukast og gjeva vokster. Gud være takk, for si useielege gáva. For skrifta seier: Ingen som trur på han, skal verta til skamma.

Han er rik nok for alle som kaller på han. Ja, prøv meg, seier Herren. Lukkeleg du som lit på Herren, og har Herren å lita på, for helsa, arbeid, notid og framtid.

Desse tolv som hadde delt ut mat så det vart nok til alle, ja so mykje dei vilde ha, måtte og stiga i båten på Jesu ord. Det vart natt med storm, og dei såg berre mot ei våt grav. Då kom nok tanken, vi skulde ikkje stege i båten utan meistar. Han står igjen på stranda, vi er overletne til oss sjølv. Vi kjenner litt til korleis det måtte sjå ut for dei, der dei kjempa for livet. Men Herren var ikkje langt burte, slik dei trudde og følte det. Han kom til dei då dei minst venta det. Han som var på fjellet åleina, hadde nok

minna Faderen ogso om denne sjøreisa. Difor kunde han seia: «Sel dei ikkje to spurver for eit øyre? Og ikkje ein av dykk fell til jorda uten Far dykker vil. Og jamvel alle håri på hovudi dykker er talde. So ver ikkje redde, de er meir en mange spurvar.»

Her ser vi nattemørke, storm og redsel, var med og åpenberra Jesu omsorg og hjartelag for sine. Han kunde nok kvilt denne natt etter øydemarks vandring, etter kav og slit blant menneske som berre tenkte på dette liv, og hadde ikkje sans for det som hørde Guds rike til.

Å, for trøyst, enda er han den same. Herre, kven skulde vi gå til? Du har det ævelege livs ord.

Hans ord vert til mat i øydemarka, hans ord vert til stilla på det bårande hav, hans ord gav ro og tryggleik i redde menneske liv. Til Herren kjem du aldri ubeleilig og uvent. Om du les Luk. 15.20 skal du sjå. «Medan han endå var langt burte, vart far hans var han, og han ynkast inderleg, han sprang imot han og kasta seg om halsen på han og kyste han. Ingen er så langt burte at ikkje han ser og lengter etter son og dotter. Han var redd å møta far. Men høyr korleis den brutkomne, du og eg, vil verta motteken: «Kom snøgt med ein kledning, den gildaste her er, og ha på han, og lat han få ring på fingeren og skor på føtene. — Denne son min var død og hev livna opp att, var burtkomen, og er attfunnen.»

Kven skal vi gå til når folket dreg sine eigne veger. Når folket knurrer fordi Jesus seier: Det seier eg dykk for vist og sant: «Et de ikkje kjøtet åt Menneskeso-

nen og drikk blodet hans, so hev de ikkje liv i dykk.» Joh. 6.53. Her strekk ikkje menneske tanke eller vilje til. Her er støytsteinen for det falne og burtvente menneske. Dette er og blir alltid ein dårskap for dei som går fortapt. Dei som hørde ordet då, som i dag, avviste det i vantru. Dei fylgde sin eigen tanke og vilje. Leidarane først, og so folkemengda etter dei. Ordet som skulde bøya hjarta til tru og erkjenning slik det var tala, vart forkasta. Dei fekk ikkje bruk for Jesu kjøt og blod. Men kvar den som bøygde seg under ordet fekk sjå og erfara, at det var eit under over alle under dette med Jesus. Han som gav seg sjølv til liv for verda. Han som ikkje viste av synd, vart gjort til synd for oss, så vi skulde verta rettferdige for Gud i Han. Han som vart gjeven for vår synd, og oppreist til vår rettferdiggingering.

Kven skal vi gå til, når det like inn i den nære læresveinflokk er ein svikar. Kven skulde tru det? Han med det evige livs ord seier: Ein av dykk er ein djevel. «Var det mogeleg han kunde bergast når dei andre gjekk?» Nei, det er ikkje berre å fylgja Jesus. Det går an å ha eit hjarta som ikkje gjev livsordet rom.

Slike folk kjem ikkje i naud kvar dei skal gå hen. Han som set med styret har lova dei ein utveg. Ta det berre med ro det skal nok ordna seg med underbalansen, både med setlebok og det vonde samvet. Så kom han aldri til Jesus med synd og utruskap. Vi veit utgangen, evigt mørke. Dette må ikkje henda nokon som les dette. Herre, det er sant at vi har sveke i eit og alt. Difor må eg til deg, Jesus. Ditt kjøt som levde livet til Guds æra, ditt blod som rann for synda

mi. Ditt levande ord, som bringer anden og det evige livet med seg.

Og går det smått, ja stundom rent på tvers, Jeg nynner bare på mitt kjære vers. Om Lammet som meg rensar med sitt blod. Ja, med den sang jeg går i dødens flod.

Då er tida i øydemarka slutt, all storm stilna, ingen dreg seg unda lenger, ingen sviker meir.

Odd Dyrøy

Død og liv i hans hånd

«Og jeg har nøklene til dødsriket».
(Åpenb. 1,18)

Vi har tidligere snakket om Jesu makt — og her ser vi en direkte side av den. Han har seiret over døden. Liv og død er i hans hånd. Derfor sier også Guds ord: Den som har sønnen, han har livet.

Det er ikke lett å bortforklare Jesu oppstandelse. Folk har helt siden Jesus sto opp igjen forsøkt å finne en naturlig og troverdig forklaring på den tomme graven — men det har de ikke kunnet gi. Faktum er at Jesu oppstandelse er bedre dokumentert enn en rekke andre historiske begivenheter fra samme tidsepoke. Forklaringen på den tomme graven er derfor at Jesus virkelig sto opp igjen.

Det beste vitnemålet om at Jesus lever idag er vel likevel at han fremdeles omskaper mennesker. Fremdeles gjør han under iblant oss. Og som vi sa: Død og liv er i hans hånd! Også ditt.

H.C.H.

Guds tale til alle menn og hustruer

Dere menn! Elsk deres hustruer og vær ikke bitre mot dem! Kol. 3,19.

Grunnlaget for mannens plikter overfor sin hustru er kjærlighet! Dere menn! Elsk deres hustruer.

Hvor der bare er kjærlighet, der følger alt det andre av seg selv, som apostelen sier: «Kjærligheten er langmodig, er velvillig. Den søker ikke sitt eget, blir ikke bitter, glemmer ikke på det onde. Den utholder alt, tror alt, håper alt, tåler alt.»

Men for å bli klar over hvordan den ekte kjærlighet er, som mannen skal vise sin hustru, skal vi se på hva apostelen sier i Ef. 5. «Dere menn! Elsk deres hustruer, likesom Kristus elsket menigheten og ga seg selv for den. Så er mennene skyldige å elske sine hustruer som sine egne legemer. Den som elsker sin hustru, elsker seg selv. Ingen har jo noensinne hatet sitt eget kjød, men han før og varmer det, likesom Kristus gjør med menigheten.»

Det er til stor ære for kjærligheten i ekteskapet, at den blir avbildet med Kristi kjærlighet, som overgår all kunnskap!

La oss nå se hva vi kan lære av dette. Det første vi legger merke til ved Kristi kjærlighet til menigheten er, at han elsker uforskyldt. Han elsker oss ikke etter vår fortjeneste eller verdighet, men bare fordi Faderen har utvalgt oss. Jesus sier derfor selv: «De var dine og du ga meg dem. Dem som du har gitt meg, har jeg bevart. Og ingen skal rive dem ut av min hånd. Min Far som har gitt meg dem, er større enn alle, og ingen skal ri-

ve dem ut av min Fars hånd.»

Slik skal også mannen elske sin hustru på grunn av Faderens vilje, uten hensyn til om hun er mer eller mindre fullkommen, bare fordi Faderen har gitt henne til ham, fordi hun er hans hustru. Den kjærlighet som skal hvile på egenskaper, på om en har det godt eller dårlig sammen, det blir en flyktig, uvarig og utvortes kjærlighet.

Hvis Kristus hadde elsket oss slik, hadde han ikke gitt seg selv for oss. Nei, Gud har gitt deg denne hustru, ført henne til deg og sagt: Hun skal være din, elsk henne og hold deg til henne. Se, dette er tusen ganger mer verd, enn de skjønneste egenskaper hos en kvinne!

For det andre gjorde Kristi kjærlighet ham og menigheten til ett. Apostelen sier: «Vi er hans legemes lemmer». På samme måten sier apostelen, er mann og hustru blitt ett: «De to skal være ett kjød».

Det er ikke bare kjærligheten, men Guds tanke, da han skapte kvinnen, som gjør det slik. Tenk på hva som står i 1. Mos. 2. Først fortelles hvordan Gud skapte kvinnen av mannens ribben. Det første mannen ropte, da han så kvinnen, var: «Dette er endelig ben av mine ben, og kjøtt av mitt kjøtt». Og så følger de første ord Gud sa om ekteskapet: «Derfor skal mannen forlate sin far og sin mor og bli hos sin hustru, og de skal være ett kjød». Slik har også den Herre Jesus selv forklart saken, da han minte fariseerene om at mann og hustru ikke kunne skilles: «Så er de ikke lenger to, men ett kjød».

Derfor kan apostelen si at mennene skal elske sine hustruer som sine egne le-gemer. For legg merke til det som følger: «Den som elsker sin hustru, elsker seg selv. Ingen har noensinne hatet sitt eget kjød.» Skulle ikke dette få en mann til å tenke seg om, og vise sin hustru mer kjærlighet?

For det tredje: Kristi kjærlighet var en oppofrende kjærlighet. Kristus elsket menigheten og ga seg selv for den, derfor før og varmer han den. Slik skal også mannen gjøre alt for sin hustru, ikke bare for å forsørge henne, men også for å glede henne. Det skulle jo kjærligheten gjøre av seg selv. Dere menn! Elsk deres hustruer!

Men apostelen sier videre: «Vær ikke bitre mot dem». Det er sant at Gud har gitt dere makten. Hustruene skylder å underordne seg under dere. Men tenk ikke derfor at dere har lov til å være sinte, vrang og harde i ord og i handling mot deres hustruer! Nei, gi akt på dere selv!

Apostelen Peter sier: «Likeså dere ektemenn: Lev med forstand sammen med deres hustruer som det svakere kar, og vis dem ære, da de og er medarvinger til livets nåde, forat deres bønner ikke skal hindres». Vi er alle svake, men likevel er kvinnen den svakeste. Hvordan skal mannen da kunne vente at hun skulle være så fullkommen, at han aldri skulle finne noen feil?

Han må derfor bruke sin makt «med forstand» og aldri glemme, at hos Gud er kvinnen like høyt aktet som han selv. For hun er også medarving til livets nåde.

La det være sagt enda en gang: Hun skylder å underordne seg under ham, det

er sant. Og du har makt til å befale. Men bruk din makt slik at du ikke skader det svakere kar. Ellers kan hennes sinn bli ganske nedstemt og sløvet for deg.

Dere hustruer! Underordne dere under deres menn, som det sømmer seg i Herren! Kol. 3, 18.

Grunnlaget for alle hustruens plikter mot sin mann er, at hun underordner seg under ham. Apostelen kunne ha nevnt flere plikter, som vennlighet, troskap, huslighet og så videre. Men han nevner bare denne ene, som hustruens særlige plikt. Hun skal underordne seg under sin mann.

Det eneste bud Gud Herren i begynnelsen ga kvinnen, var: «Til din mann skal din attrå stå, og han skal råde over deg». Siden kan mannen alltid fortelle sin hustru hva det er han ønsker. Derfor kunne også apostelen uttrykke hustruens plikter så kort.

Men her hører vi straks mange hustruer spørre: Skal da mannen styre slik han finner det for godt?

Nei! Også han får sine regler å rette seg etter. Men hvis han da ikke gjør det, så legg merke til det apostelen straks føyer til: Som det sømmer seg i Herren. Det er ikke for mannens skyld, eller av hensyn til hans fullkommenhet hustruen skal underordne seg under ham. Men: «Som det sømmer seg i Herren», altså for Herrens skyld, enten mannen holder sine plikter eller ikke.

Apostelen Peter sier allerede om all menneskelig orden, at en skal underordne seg under den for Herrens skyld. Hvor meget mer gjelder ikke det da dette som er en guddommelig ordning.

«Som det sømmer seg i Herren.» Dis-

se ord inneholder to ting. For det første at hustruen skal underordne seg under sin mann for Herrens skyld, av kristelig grunn. For det andre at det bør skje på en kristelig måte, som stemmer med Herrens ord. Hun skal underordne seg, slik som Herren har befalt. Hun skal la mannen være sin Herre. Det er ikke bare hennes ord og gjerninger, men sin vilje hun skal undergi ham. «Han skal råde over deg.» Hun skal av hjertets lyst — for Herrens skyld — gjøre hans vilje til sin.

Men du må aldri bli så lydlig mot din mann at du blir ulydig mot din Gud. Nei, vil mannen noe som er mot Guds vilje, da gjelder den alminnelige regel: «En skal adlyde Gud mer enn mennesker». «Hustruen skal være til behag for sin mann på en slik måte at hun ikke blir til mishag for sin skaper,» sier Gregorius.

Men med denne innskrenkning lærer skriften at en hustru skal underordne seg under sin mann i alt. Derfor sier apostelen: «Dere hustruer! Underordne dere under deres egne menn som under Herren! For mannen er hustruens hode, likesom Kristus er menighetens hode. Men menigheten underordner seg under Kristus, således skal også hustruen underordne seg under sine menn i alle ting.»

Dette er jo både høye og herlige grunner! Likesom Kristus er menighetens hode, og menigheten er hans brud, «Lammets hustru», og underordner seg under ham, slik er mannen hustruens hode. Gud har bestemt det slik. Og slik bør hustruene underordne seg under sine menn.

På samme måten sier Peter: «Likeså dere hustruer: Underordne dere under deres egne menn, så endog de som er vantro mot Ordet, kan bli vunnet uten ord ved sine hustrues ferd». Her taler apostelen om hustruer som hadde hedning til menn, det hendte ofte på den tid. Og selv om en kristen og opplyst hustru hadde en hedning til mann, skulle hun likevel underordne seg under ham. Måtte enhver kristen hustru gi akt på dette!

Om du er omvendt, men ikke din mann, om du endog er mer forstandig og dyktig enn din mann, din plikt er og blir likevel den samme. Du skal underordne deg under ham, så lenge han ikke krever at du skal synde. Tenk' for et grovt og ugudelig vesen en måtte finne hos en hedning! Og likevel skal en kristen hustru underordne seg under ham. Apostelen vil at hun skal preke for ham med sin kristelige ydmykhet, mildhet, vennlighet og troskap, om hun ikke får gjøre det med ord. Kanskje han da kunne bli stille for Guds ord, så han tenkte seg om og sa: På min hustru kan jeg se at de kristne er gode mennesker. Gud hjelpe meg, så også jeg kunne bli en kristen.

Gud give at hver kristen hustru ville overveie dette og alt det som vi så var hennes plikter! Det er kanskje tungt for kjød og blod. Det vil gjerne stå Guds ordning imot. Og da sier en: Skal jeg alltid bøye meg og underordne meg? Men hvor Guds Ånd bor, der må kjødet korsfestes. Og det må være godt for Ånden å få vite hvilke gjerninger Gud vil ha av oss, og så få gjøre dem. Da vet en at en er Gud til behag.

Om dette sier Luther: «Det er en høy og edel skatt en hustru kan ha, når hun stiller seg slik at hun er underordnet under sin mann. Hun er nemlig da sikker på at hennes gjerning er Gud til behag. Hva større glede kan hun vel oppleve? Derfor bør den som vil være en kristen

hustru tenke slik: Jeg vil ikke se på hva slags mann jeg har, om han er god eller ond. Men det vil jeg se på at Gud har satt meg i ekteskapet, og derfor vil jeg underordne meg under min mann.»

C. O. Rosenius

For Guds ord er levande og kraftigt

(Hebr. 4, 12)

Guds ord er levande og kraftigt fordi *Gud er i ordet*. Guds frelse, Jesus er i Ordet, og det er levande fordi Jesus lever, og Ordet gjev liv til kvar den som trur det og tek imot det. Guds ord er sædet som Guds rike veks fram av, det er Gudsriket si «gåte, som skaper hva det nevner».

Guds ord er kraftigt av same grunn: *Gud er i ordet*. I opphavet var Ordet, og Ordet var hjå Gud, og Ordet var Gud. Johs. 1,1. Ved sitt ord skapte Gud verda, alle ting vart til ved Han, og utan han vart ikkje ein einaste ting til av det som har vorte til. Han baud, og så sto det der. For menneske er det umogeleg, men ikkje for Gud, for alt er mogeleg for Gud, sa Jesus til sine læresveinar.

Når Jesus kunne gjera det som var umogeleg for menneske, var det avdi han var Gud. Den som har sett meg, han har sett Gud, er Jesu egne ord. (Johs. 14,9). I han var liv, og livet var ljuset åt menneske, og det er det evige livet, at de kjenner den einaste sanne Gud, og den han utsende Jesus Kristus. (Johs. 17,3).

Ordet er ljuset åt menneske, det einaste som kan få det vantrua sitt mørke som råder i menneske-hjarta til å vika.

Blir de verande i mitt Ord, så skal de læra sanninga å kjenna, og sanninga skal gjera dykk frie, sa Jesus til jødefolket i Johs. 8,32. Ingen kjenner den sanne Gud av naturen, alle menneske sine tankar om Gud er falske, men går du til Guds ord vil du læra den einaste sanne Gud å kjenna. Ikkje noko menneske kjenner sanninga om seg sjølv, men går du til Guds ord vil du læra den å kjenna: «Kva då? Hev me noko framom andre? Nei, slett ikkje. Me hev då fyrr klaga både jødar og grekarar, og sagt at dei alle ligg under synda, so som skrive stend: Det finst ingen rettferdig, ikkje ein einaste; det finst ikkje den som er vitug, det finst ingen som søkjer Gud. Alle er dei avvikne, dei er duglause vortne alle ihop, det finst ikkje nokon som gjer godt, det finst ikkje ein einaste ein. Ei opi grav er strupen deira; med tunga si gjorde dei svik, ormeeiter er under lipone deira. Munnen deira er full av forbanning og beiskleik. Føtene deira er snøgge når det gjeld å renna ut blod; øyding og usæla er det kvar dei fer, og freds veg kjenner dei ikkje. Ingen otte for Gud hev dei for augo.» Slik ser det naturlege menneske ut i Guds augo! og

slik står det i Rom. 3, 9-18.

Men i same ord og kap. ser me at menneske si eiga rettferd, unnskyldningar og lovgjeringar held ikkje inne for den heilage Gud. «Etter di ikkje noko kjøt-menneske-vert rettferdiggjort for han ved lovgjeringar; for ved lova kjem ein til å kjenna synda — so kvar munn skal tagna og heile verda stå skuldig inne for Gud». Den som ikkje har lært denne sanninga om seg sjølv å kjenna, han kjenner ikkje seg sjølv, og vil heller ikkje få bruk for den frelsar Gud har sendt til verda. Skuvrar du dette ordet og denne sanninga frå deg, og vender ryggen til Guds ord, ikkje les det eller vil høyra det, kan du lata all tanke om redning frå ei eving fortaping fara. For det står skrive: Dette er domen: Ljoset har kome til verda, og menneske lika myrkret betre enn ljuset; for gjerningane deira var vonde. For kvar den som driv på med det som låkt er, hatar ljuset og kjem ikkje til ljuset; for han vil ikkje at gjerningane hans skal koma opp i dagen, slike dei er!

Men den som gjer etter sanninga, kjem til ljuset, vert verande i Ordet, skal læra sanninga å kjenna, han gir Guds ord rett, og sanninga skal gjera deg fri. Og sanniga vil føra deg til Jesus (han som er ljuset), og den som Sonen får frigjort, han vert verkeleg fri. Og fridomen lærer du å kjenna i same kap. 3, 21-f.: «Men no hev ei rettferd frå Gud, ei som lova og profetane vitnar om, vorte openberra utan lova — ei rettferd frå Gud ved trua på Jesus Kristus for alle og yver alle som trur. For det finst ingen skildnad; alle hev synda og vantar æra for Gud, og dei vert rettferdiggjorde ufor-

tent av hans nåde ved utløysinga i Jesus Kristus. Honom synte Gud fram i blodet hans som ein nådestol ved trua».

På Golgata, der Jesus ofra seg sjølv for oss, i staden for oss, syner Gud si rettferd i den tida som nå er. Der synte Gud at han er rettferdig, og står ved sitt ord: Den som syndar, han skal døy. Der på Golgata blei domen eksekvert over tre syndarar, over tvo røvarar som rettferdighetens arm hadde nått, synda si løn er døden. Slik vil det gå alle menneske som ikkje blir frelst her i livet, og me hørde ovanfor at der var ingen forskjell, alle hadde synda og var ærelause overfor Gud. Det står skrive at det er so laga at alle menneske lyt døy, og sidan kjem dom. (Hebr. 9, 27). Dødsdomen er dømd, den kjem ingen unna, for Gud er rettferdig, sann, og han vakjer over ordet sitt og set det i verk.

Men Ordet fortset i neste vers, Hebr. 9, 28: Soleis er og *Kristus ofra ein gong, for å taka bort syndene frå dei mange*. Han som hekk på den mitterste krossen var Jesus Kristus, Guds eigen Son, Gud i menneske skapnad, som elska oss menneske slik at han tok på seg all verda si synd og skuld, han tok domen, straffa og forbanninga som Gud dømde over den som syndar, det var, «domaren sjølv som for dei dødsdømde døydde.» Dette måtte Gud gjera, for å vera rettferdig, og for å kunna gjera den rettferdig som har trua på Jesus. Jesus var Guds offerlamb, den rettferdige som døydde i staden for urettferdige, som tok bort verda si synd, med eit einaste offer, og på ein dag, som profeten profeterte. Utan at dette rettferdige og heilage blod vart utrent, kunne ingen få

forlating for sine synder. På denne måten syntet Gud si rettferdigheit fram på krossen i blodet hans, og utan dette blod blei utrent får ingen forlating. Sjå Hebr. 9, 11-28! Med dette eine offer har Jesus for alltid gjort dei fullkomne som vert helga, det vil seia dei som trur på Jesus og tek imot han i hjarta.

Korleis det går til, det viste Gud mens Jesus endå hekk på krossen, midt imilom dei tvo røvarane. Den eine røvaren erkjente at han leid berre det han fortente, og vende seg til Jesus med bøn om å koma han ihug når han kom til sitt rike, og Jesus sa til han: Sanneleg seier eg deg, i dag skal du vera med meg til Paradis. Han gjekk til Paradis saman med Jesus, ufortent av nåde, rettferdiggjort av tru på Jesus, utan å kunna gjera det minste for det sjølv. Den andre røvaren, som levde og døydde i vantru, utan Jesus, blei verande i fortapinga, utan von og utan Gud og utan saligheten heime hjå Gud.

Les Guds ord, høyr Guds ord, og gå der Guds folk samlast og Guds ord blir forkynt, så skal du få erfara at Guds ord er levande og kraftigt, at det kan trengja

igjennom til hjarta og samvit, og døma hjarta sine tankar og råd, så det blir lagt i dagen for Gud og dine synder blir deg bevist, du står skyldig for Gud. Når Ordet har ført deg dit, då må du ikkje vera av dei «som dreg seg unnan til fortaping, men av dei som trur til frelsa for sjela».

Ingen skapning er løynd for Guds åsyn, men alt er naken og bert for hans augo so som me har å gjera med. Gå same veien som røvaren på krossen, vend deg til Jesus, til den Guds nådestol i trua som Gud viste oss på Golgata, til den Guds frelsar og øvsteprest som har gjenge inn i sjølve himmelen med sitt eige blod og vunne oss ei evig utløyning, Jesus, Guds Son, og lat oss halda fast på vedkjenninga. For me har ikkje ein øvsteprest som ikkje kan hava medynk med oss i vår vesaldom, men ein som er røynd i alle ting i likning med oss, då utan synd. Lat oss difor med frimod ganga fram for nådens kongsstol, so me kan få miskunn og finna nåde til hjelp i rette tid!

Kom til meg, og høyr, så skal sjela di leva, er Jesus sine ord til deg.

Amund Lid

Når skolen sår tvil

Fortelling av Asta Berg Nilsen

De gikk til bords de fem. Hver med sine tanker — gleder eller bekymringer. Mor tok som vanlig et raskt blick over oppdekkingen, konstaterte alt på plass. Knyttet så spisesmekken på lille Turid. Fars tanker hang ennå ved en avisartikkel — ugudeligheten tok så til i verden. Ebba, femtenåringen, virket nedtrykt. Av og til skattet hun stjålet på sin bror, som forsøkte å se ubesværet ut.

Bare Turid pludret morgenfrisk og glad. Så foldet hun de små hendene, skulle som vanlig lede bordbønnen. Øynene gled granskende fra den ene til den andre. Hun hadde slik god oversikt fra den høye barnestolen. Far satt alt med bøyet hode, mor likeså. Men — «Jostein du har ikke foldet hendene dine!»

Det var både bebreidelse og oppfordring i stemmen. Men Jostein demonstrerte med armstilling. Det gikk noen sekunder. De syntes så lange. Spesielt for Jostein, som kjente fars forskende blick. Ansiktet ble først rødt, så blekt. Trassen la seg over det. Og armene forandret ikke stilling. Det bevret litt om mors munn. Hun hadde ant at noe slikt ville komme. Men Ebba klarte ikke påkjenningen lenger. Samtalen med broren i går kveld sto for henne i all sin forfordelighet. Hun hulket stille.

Lille Turid satt helt uforstående. Hun holdt ennå hendene knuget sammen. Da sa far med fast stemme:

«Be bordbønn du, barnet mitt! Far ber med deg!»

«I Jesu navn går vi til bords, spiser og drikker på ditt ord —».

Barnet hadde snart glemt opptrinnet, pratet og lo med klingende latter. Far og mor forsøkte å følge med i den lilles tankeverden som ellers. Men det gikk ikke riktig i dag. Om hjertene la det seg liksom noe kaldt, klamt. En fremmed og ond åndsmakt var kommet inn i heimen. Men nettopp dette kalte fram et nødrops til Gud fra sjelens innerste.

Da Bibelen ble åpent for andakten, gjorde Jostein mine til å gå fra bordet. Et drag av smerte la seg over fars ansikt. Men bare blikket holdt gutten på plass.

«Vi snakkes ved etter skoletid, vi to!»

Den forvokste, litt hengslete gutteskikkelsen svingte fort ut hagegrinden. Skolevesken hang tung etter hanken i den ene hånden. Han skuttet seg. Huff, den var sur denne novembervinden! Kappen flagret lang og vid om bena.

Kaldt var det forresten i barmen også. Trodde han da! Mor hadde bare sagt navnet hans i entreen. Men da han så de tårefylte øynene flyktet han. Og far — han var i grunnen en slik som gutter kaller «kjekk kar». Hadde han bare skjent — skjelt ham ut! Men nei — å, det var nesten ikke til å holde ut! Men noe hadde liksom røket i stykker inne i ham! Han kunne skreket høyt — tutet! Men slikt gjorde en ikke når en var voksen. Voksen! Han geipte ved ordet. Å, han hatet å være det! For det fulgte så mange vonde brytninger! Visst svingte han seg på idrettsplassen. Spaset med pikene i friminuttet, slo om seg med rammende vitser. De var blitt temmelig drøye også særlig i det siste. Det pirret når de andre

lo. Og det var morsomt å være midtpunktet. Men når han lå på rommet sitt — aiene, da var det som et sår gikk opp og blødde. Inne i brystet. Han mintes den gode tiden, da han sovnet trygt etter å ha bedt kveldsbønnen. Nå var det som alt sammen vaklet. Og Jesus-bildet over sengen, søndagsskolepremien, fikk han få ned! Det passet så dårlig sammen med den fæle romanen som lå gjemt mellom skolebøkene.

Far var en forstandig mann. I bønn til Gud forberedte han samtalen med sønnen. Liketil og kjærlig tok han mot gutten sin da denne innfant seg.

Å, som Jostein gruet! Hendene var ganske klamme. De knappet nervøst opp og igjen, opp og igjen jakkeknappene. Men det var så godt å få lette hjertet for far likevel!

Det var den nye læreren. Grei og kjekk var han — sportstypen som alle guttene beundret. Men ved hver gitt anledning snertet han med ondskapsfulle bemerkninger. Hånte dem som sto tilsluttet kristelig skolelag. Skjønt — det var ikke det verste. Skapelseshistorien var en legende. Fortapelse og helvet var bare noe de såkalte «hengehoder» skremte med. Om ikke bent fram sagt, så underforstått: lev livet som du har lyst til! Blikkene, skuldertrekkene, den halvkvedede visen — alt gjorde sitt til at meningene etset seg inn i de unge sinene, lå der og sved. Så sprang fantasien fram. Kanskje! Han var jo lærd og klok, hadde gransket. Ingen hemninger! Det var jo lettvtint!

Men — prestens religionstimer — med skapelsen, budene og det andre. Den inderlighet hvormed han la dem alt på

hjertet. Nei, det var ikke godt å være ung! Hva skulle, hvar skulle en tro!

Stemmen skar i fistel. Han var i et voldsomt opprør. Men far lot han roe seg. Han hadde selv vært ung en gang og forsto gutten sin. Så fulgte en lang, utvungen samtale.

«Du har jo selv sett hvordan det ender med folkeslag som vender Gud ryggen!»

Mmmmmmm — ja.»

«Det går ikke den enkelte noe bedre. Vi skal forresten lese sammen — la meg se, Salme 73, om Asaf.»

Josteins blikk hang ved farens ansikt. Det var som han så ham i et nytt lys. De kloke, rolige øynene, det vel avbalanserte sinnet — alt sammen hadde han forbundet med «freden som floden». Ja vel. Men livselven hans hadde nok hatt mange fosser og stryk i form av fristelser og kamper. Far var en erfaren kristen, det forsto han nå. Og fortroligheten fra barneårene, som han selv nær hadde ødelagt, den var igjen som før. Han kunne fritt snakke ut om alt som pinte og hemmet, om alt forlokkende, men tvilsomt, om alle forunderlige tanker og spørsmål. Far ville ikke le om ordene falt keitet, men klarlegge alt ifølge Guds ord.

«Da var jeg ufornuftig og forsto intet. Som et dyr var jeg imot deg», leste far. Det sa Asaf. Men han, Jostein! Verre enn et dyr! Ville han ikke prøve å slå en strek over Gud, enda så tydelig han talte i samvittigheten!

Det ble veldig for Jostein. Redd og grepen så han inn i noe svart, stygt, som var ham selv. Jeg elendige menneske! Tankene tomlet hit og dit, lette som etter noe å gripe i, noe å klynge seg til. Brystet

kjentes så for trangt, presset på oppover mot halsen. Det ble til mange, dype hikst, som han ikke maktet å holde tilbake.

Far la sammen den store protokollen, nikket til en annen revisor:

«Jeg kommer tilbake om en liten stund.»

På veien oppover mot læreren tenkt han: Hva har jeg å gå med? Å jo, troens skjold, frelsens hjelm og Åndens sverd, som er Guds ord. Jesus hadde ikke etterlatt sine våpenløse.

Noen minutter senere satt han vis a vis en ung mann. Mellom dem sto et stort skrivebord, hvorpå bunker av stilbøker som var under retting, ruvet. Under samtalen om ganske dagligdage ting gransket de hverandre de to.

Så det var Josteins far! Så kunne han vel vente riktig en dommedagspreken! Best å være forberedt.

Far spurte og lyttet. Ikke å undres over at denne læreren kunne fenge de unge. Det vaksomme i ansiktet hans forsvant lit etter lit i iveren. Ikke forsøkte han seg med påtatt verdig mine. Smilet var naturlig og godt, kinnene hadde enda noe nesten barnlig rundt over seg.

Den eldste rakte den yngre hånden for å gå.

«Vet De, De skulle gi Gud Deres evner og vise ungdommen veien til ham i stedet for fra ham! Guds ord roper et høyt varsko: «— men ve det menneske som forførelsen kommer fra!»

Det var Åndens sverd som ble svunget og den andre savnet helt ord til forsvar. Bare en het rødme skyullet over ansiktet. Han hadde minst av alt ventet angrepet slik.

Ved en foreldrefest sto det en ung mann på talerstolen. Det var Jostein. Han var student nå og ble bedt om å avslutte.

«Og han dro meg opp av fordervelsens grav, av det dype dynn, og han satte mine føter på en klippe, han gjorde mine trinn faste.»

Enkelte stusset. Hva var det denne unggutten leste som sitt eget vitnesbyrd? Var han da sunket så dypt? Men de som hadde opplevd å se litt av sitt syndefulle hjertes indre, nikket gjenkjenende. Jo, slik var det.

Troverdig og liketil fortalte han om til hvor stor hjelp en gudfryktig far og mor kan være spesielt i den vanskelige overgangstiden fra barn til voksen. Forsamlingen lyttet beveget, noen med urolige hjerter. For vitnesbyrdet ble en anklage. Selv eide de ikke rikdommen i Gud. Og hvordan kunne de så være rette veivisere?

Fra bladet «Lys»

Retting

Beklager at det ved ei mistyding kom inn ei feil i fyreordet til Ernst Moderson's artikkel: En sjelesørgerisk samtale om dåpen. Der vart det angitt at den var yversett frå tysk til dansk ved Svend Ryborg, som var feil. Den var yversett av telegrafbestyrer Schmidt Aarhus, som for lengst er gått heim til Herren. Svend Ryborg skriv at han skal ha æra for den gode yversettinga.

Redaktøren.

Kom til meg med dei!

Og Josef sa med far sin: Det er sønene mine, som Gud har gitt meg her. Då sa Jakob: Kjære vene, kom hit til meg med dei, so eg kan få velsigna dei! — 1. Moseb. 48,9.

Jakob har kome til slutten av livet sitt. Han er gamal og blind, men tanken er klår og hjarta varmt. Fram for minnet stig dei farne tider, og han ser inn i framtida. I eit langt liv har han lært å tykkja mun i fedrane sine, i deira Gud og den velsigning fedrane gav han gjenom tru og gudsfrykt. Denne arven vil han no byta ut til born og borneborn før døden bankar på døra hans. Også sønene til Josef skal få sin lut. So legg han sine gamle, slitne hender på hovudet deira og velsignar dei med desse orda: «Den engel som løyste meg frå alt vondt, han velsigne sønene dine.»

Av alt det me kan gi dei komande ætter, er ikkje noko so verdfullt som Guds velsigning. Når me leider borna til bestefar eller bestemor, so desse skal leggja signande hender på dei små, då gir me dei ein arv som ingen kan ta ifrå dei, og som alltid ber lukka med seg. Pengar og gode dagar har ført so mangein i armod og ulukka; men dei som får signande hender over sitt unge liv, av kristne fedrar, har lys og lukka over arbeid, strid og tårer. Når so kvelden kjem ogso for

desse, kan dei gi den same arven til ætta etter seg, den som Gud har lova skal halddast oppe i tusen led.

Gud, lat då bløma i kvar bygd ein ungdom rik på tru og dygd, og lær dei Kristi lydnad!
Og lat so alle gamle få den gode alders krana på, den kristne rettferds prydnad!

(S. 610, 5.) *Ludvik Hope.*

Som lynet

«For likson lynet, når det lyner, skinner fra himmelbryn til himmelbryn, således skal menneskesønnen være på hin dag.» (Luk. 17,24.)

Ingen skal være i tvil idet Jesus kommer igjen. La det være helt klart. Men la det også være klart at han kommer fort og uventet.

Noa hadde bygget på arken i mange år før syndefloden. Og trolig hadde folk spottet han for det hele tiden. Og de fleste tenkte heller ikke over at det var noen spesiell situasjon da Noagikk inn i arken og regnet begynte. Men regnet stoppet ikke slik som det pleide denne gangen.

I lange tider har nå budskapet om at Jesus skal komme igjen blitt forkynt deg. Nå vet ikke jeg hvordan du har tatt imot det. Det vet du selv. Må du bare ikke lure deg selv så du blir stående igjen.

H. C. H.